

Aan de waarnemend Griffier van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
De heer G.J. Hamilton

Datum 31 augustus 2023
E-mail advies@rsj.nl Ons kenmerk 4845217
Onderwerp Reactie initiatiefwetsvoorstel Aanscherping EBI- en AIT-regime

Geachte heer Hamilton,

De Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: RSJ) heeft kennisgenomen van het *Voorstel van wet tot wijziging van de Penitentiaire beginselenwet in verband met de toevoeging van een regeling ter aanscherping van het regime in extra beveiligde inrichtingen en afdelingen intensief toezicht (Wet Aanscherping EBI- en AIT-regime)*. Aangezien de RSJ recent drie adviezen op dit terrein heeft uitgebracht, ziet de RSJ niet de noodzaak om opnieuw te adviseren. Wel brengt de RSJ door middel van een reactie op de openbare internetconsultatie graag een aantal van de eerder geformuleerde uitgangspunten onder de aandacht.

Het initiatiefwetsvoorstel beoogt een bepaling aan de Pbw toe te voegen die de communicatiemogelijkheden van gedetineerden die in de EBI en op de AIT verblijven verder beperkt. Hierbij gaat het om drie vormen van communicatie: telefonie, schriftelijke correspondentie en bezoek. Volgens de indiener zijn de verdere beperkingen op de communicatiemogelijkheden noodzakelijk voor het vermijden van grote veiligheidsrisico's.

De RSJ heeft in zijn adviezen van [18 november 2022](#), [20 januari 2023](#) en [9 maart 2023](#) erkend dat het met het oog op de bescherming van de samenleving noodzakelijk kan zijn om aan gedetineerden tijdelijk extra en ingrijpende maatregelen op te leggen. Tegelijkertijd wijst de RSJ erop dat dergelijke maatregelen onomstotelijk een inperking van de rechten van gedetineerden met zich brengen. De RSJ herhaalt in dat verband uitdrukkelijk dat een individuele belangenafweging moet plaatsvinden, dat er oog moet zijn voor de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit en dat geen sprake moet zijn van

generieke beveiligingsmaatregelen voor bepaalde categorieën gedetineerden. In meer algemene zin herhaalt de RSJ dat de uitgangspunten met betrekking tot een humane en op resocialisatie gerichte detentie ook gelden voor gedetineerden waarvoor zwaardere beveiligingsmaatregelen noodzakelijk zijn. Voor nieuwe beveiligingsmaatregelen betekent dit onder meer dat deze de vrijheid en rechten van gedetineerden niet zwaarder mogen beperken dan voor de veiligheid noodzakelijk is en dat deze moeten worden afgewogen tegen de beginselen van minimale beperkingen en resocialisatie, en het uitgangspunt van humane bejegening. Hoewel nieuwe beveiligingsmaatregelen concreet zouden moeten bijdragen aan de veiligheid, ziet de RSJ bijvoorbeeld niet in hoe de in het initiatiefwetsvoorstel neergelegde verdere beperking van het aantal minderjarigen dat de gedetineerden per bezoekmoment mag bezoeken, leidt tot meer veiligheid.

Tot slot nog deze kanttekening. De RSJ heeft weliswaar geadviseerd dat de AIT wettelijke verankering behoeft, maar kan zich niet vinden in de manier waarop hieraan in het initiatiefwetsvoorstel invulling wordt gegeven, te weten het opnemen van de AIT in artikel 14 Pbw en de AIT daarmee aanmerken als inrichting voor bijzondere opvang. De term bijzondere opvang heeft weinig onderscheidend vermogen wanneer opvang van gedetineerden op wie intensiever toezicht moet worden gehouden op één lijn wordt gesteld met bijzondere opvang bijvoorbeeld vanwege de leeftijd, de persoonlijkheid of de gezondheidstoestand van de gedetineerde (artikel 14 lid 2 Pbw). De RSJ sluit zich op dit punt aan bij het advies van de Raad van State van [6 april 2023](#), inhoudende dat het gezien de wetssystematiek logischer is om de AIT te verbinden aan de beveiligingsniveaus in de zin van artikel 13 Pbw.

De RSJ is vanzelfsprekend bereid deze reactie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens de Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en
Jeugdbescherming

Han Moraal
Algemeen voorzitter

